

«قوی شدن» یکی از مهم‌ترین کلیواژه‌های امروز فضای سیاسی ایران است. قوی شدن را با انقباض می‌توان افزایش قدرت ملی کشور ترجمه کرد؛ قدرتی که شاخص‌های فراوانی را در بر می‌گیرد. با قاطعیت می‌توان گفت شاخص‌های ایران در حوزه‌های همچون جغرافیا و منابع طبیعی مطلوب است و برای افزایش قدرت ملی باید بیشتر بر حوزه‌هایی همچون اقتصاد و فرهنگ متمرکز بود. اصطلاح قدرت ملی و تعریف آن یکی از مهم‌ترین دلمشغولی‌های متفکران، دانشمندان علوم سیاسی و روابط بین‌الملل بوده است، از همین رو از سوی صاحب‌نظران تلاش‌های متعددی جهت سنسجش قدرت کشورها در قالب ابداع روش‌ها و مدل‌های تک‌متغیره و چندمتغیره محدود صورت گرفته‌است که همه آنها از منظر یک یا چند متغیر یا بعد محدود، کشورهای جهان را رتبه‌بندی و مقایسه کرده‌اند. در ایران نیز ماجرای قدرت ملی و نحوه محاسبه آن در تقابل با تعدیدات محدود یکی از دغدغه‌های مسئولان عالی‌رتبه نظام جمهوری اسلامی بوده است. برخی معتقد هستند تلاش ایران برای مقابله با یکجانبه‌گرایی غرب در منطقه و استقلال خواهی ناشی از یک سوءتفاهم در محاسبه قدرت ملی است که مشکلات فراوانی را بر کشور تحمیل کرده است. در طرف مقابل قاطبه مسئولان نظام و کارشناسان سیاسی بر این نکته تأکید کرده‌اند که این نوع مقابله در حقیقت مسیری برای افزایش قدرت ملی محسوب می‌شود و مشکلات موجود بیش از آنکه ناشی از جهت‌گیری کلی کشور باشد ناشی از مشکلات اجرایی و داخلی است.

صریح‌ترین موضع‌گیری رهبری در این باره به نماز جمعه هفته پیش بازمی‌گردد که ایشان در بیانات خود قوی شدن ملت ایران را مسیری ناگزیر خواندند و تصریح کردند: ما از مذاکره البته به جز با امریکایی‌ها ابایی نداریم اما از موضع قدرت و قوت، ایشان تأکید کردند: این ملت عزیز و این کشور عزیز به فضل الهی قوی‌تر نیز می‌شوند، نه تنها در بُعد نظامی بلکه در ابعاد اقتصادی و جهش علمی و فناوری که پشتوانه تحقق این هدف، حضور و صبر و استقامت ملت و محنه و تلاش و کوشش بی‌وقفه مسئولان و مردم است.

با قاطعیت می‌توان گفت که مهم‌ترین موضوع مجادله در بسیاری از حوزه‌های سیاسی کشور، تقابل این دو نگاه در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی و حتی نظامی بازمی‌گردد و تقریباً موضوع اصلی تصمیم‌گیری مردم در انتخابات‌های گذشته از سال ۹۲ به این سو نیز این مسئله بوده که کدام راه باید به عنوان مسیر برای اداره کشور انتخاب شود.

توانمندی‌های بنیادین ایران

در حوزه قدرت ملی
برخی از خصایص مرتبط با قدرت ملی ذاتی و برخی دیگر نیز اکتسابی است، به عنوان مثال موقعیت

بهارستان | امیرعباس رسولی

وزیر امور خارجه با اشاره به تصمیم اخیر اروپایی‌ها در ارتباط با برجام، گفت: گام‌های کاهش تعهدات تمام شده است اما اگر اروپایی‌ها به رفتار بلاوجه خود ادامه دهند یا پرونده ایران را به شورای امنیت بفرستند، از NPT خارج خواهیم شد. جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی در حالی بر گزار شد که یک مهمان ویژه داشت و آن نیز کسی نبود جز محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان که طی شش سال اخیر بارها به دلایل مختلف از جمله ایشار و روپایی‌ها نسبت به ایران، وضع ۵۰۱، گستاخی و ادبیات غیرموجه اروپایی‌ها نسبت به ایران، وضع چندین باره تحریم‌های ضدایرانی و مغایر با برجام و انتالیه به مجلس فراخوانده شد و هر بار حضور وی حواشی فراوانی را با خود به همراه داشت. این بار نیز ظریف وزیر امور خارجه به دلیل اظهارات بحث‌برانگیزش درباره توافقی دفاعی و نظامی ایران توسط مجتبی ذوالنوری و ابراهیم ساداتی نژاد به مجلس فراخوانده شد. مجتبی ذوالنوری نماینده مردم قم درباره علین مطالب بی‌اساس و به‌زینت‌ساز که در صدا و منافع ملی است از جمله توانایی امریکادر کار انداختن ترسند دفاعی کشورمان از طریق انداختن بمب و ایراداتهام پولشویی به‌نظام گفت: آیا سبهم ما از برجام اینستکس بود یا عادی‌سازی همه روابط اقتصادی با دنیا؟

محکم‌ترین دفاع را از سیاست‌های کشور داشته‌ام

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه با قرار گرفتن پشت ریزبین توضیحاتی در مورد ترک جلسه مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی سؤال محمدجواد ابطلعی ارائه داد و از منتخبان ملت عذرخواهی کرد و گفت: اگر نمایندگان احساس کردند ترک مجلس، جسارتی به محضر آنان بوده است، می‌خواهم این تصور اصلاح شود. اگر کسی چنین برداشتی کرده است، من عذرخواهی می‌کنم. وزیر امور خارجه تأکید کرد: بنده افتخار می‌کنم که در خارج از کشور و همه جا محکم‌ترین دفاعیات را از سیاست‌های جمهوری اسلامی همواره داشته‌ام و معتقدم همه ما باید یک سیاست را اجرا کنیم و همواره به این تعهد پایبند بود‌ام. وی در واکنش به سؤال ذوالنوری مبنی بر اینکه چرا مطالبی درباره توان دفاعی بسیار زیاد امریکا و همچنین ایراد اتهام پولشویی به نظام مطرح کرده‌اید، گفت: صحبت‌های بنسده درباره و وضعیت موشکی کشور و همچنین پولشویی بزرگ جلوه داده شده است و واقعیت چیز دیگری بود. وزیر امور خارجه متذکر شد: بنده در یک سخنرانی در دانشگاه تهران از توانمندی‌های دفاعی کشور صحبت کردم اما نوار صحبت‌های بنده قطعیه شده بود و صحبت

جغرافیایی یک کشور نقش بسیار مهمی در افزایش قدرت یک کشور یا یک نظام دارد. تغییر این موقعیت جغرافیایی به دلیل حساسیت جوامع گوناگون بر تغییر مرزها بسیار سخت است، به عنوان مثال وسعت زیاد کشور روسیه یکی از دلایل اصلی برتری این کشور در مهیب‌ترین جنگ‌های دو قرن گذشته بوده است. اتحاد جماهیر شوروی تنها به این دلیل از تهاجم سهمگین دولت نازی نجات یافت که خطوط مواصلاتی ارتش نازی توانایی پشتیبانی از مسیر طولانی تدارکاتی را تا خط مقدم نداشتند. در کنار این رژیم‌صهیونیستی به عنوان یک رژیم غاصب همواره به دلیل عمق راهبردی پایین در خطر فروپاشی با یک حمله نظامی گسترده قرار دارد.

ایران به دلیل جایگاه تاریخی خود در منطقه غرب آسیا امکاناتی در اختیار دارد که از نظر خصایص استثنایی رتبه بالایی در جهان به خود اختصاص می‌دهد. کشور ایران دارای موقعیت جغرافیایی مناسب از نظر ژئوپلتیکی و استراتژیکی است و موقعیت ریاضی و موقعیت نسبی ایران جایگاه این کشور را در معادلات منطقه‌ای و جهانی با اهمیت نموده است. از نظر منابع طبیعی نیز ایران در وضعیت بسیار مطلوبی قرار گرفته است که اگر این منابع با مدیریت صحیح مورد استفاده قرار گیرند در ارتقای قدرت ملی کشور می‌توانند مؤثر باشند،

پایان

سرویس سیاسی، ۸۸۴۹۸۴۳۴

دارایی‌ها و کاستی‌ها در ارتقای قدرت ملی ایران

قوی‌تر شدن، راهبرد آینده نظام جمهوری اسلامی برای نقش‌آفرینی در سطح جهان است

از جمله این موارد می‌توان وجود بزرگ‌ترین منابع انرژی فسیلی در ایران با حجمی معادل ۲۰۰میلیارد بشکه، زمین‌های قابل کشت وسیع و طبیعت چهار فصل، اشاره کرد. علاوه بر این ایران از لحاظ قرارگیری در چهارراه تجارت جهانی به عنوان نوعی واسط بین شرق و غرب نقش ایفا می‌کند. گذر جاده بزرگ ابریشم از ایران یک واقعیت غیرقابل کتمان تاریخی در این باره است.

جمعیت چگونه قدرت ملی را کاهش و افزایش می‌دهد

از سوی دیگر برخی از شاخص‌های مرتبط با قدرت ملی کاملاً اکتسابی هستند و می‌توانند با توجه به کیفیت حکمرانی رو به کاهش و افزایش داشته باشند، به عنوان نمونه یکی از این شاخص‌ها میزان جمعیت است.

بسیاری از کشورهای دنیا به رغم اینکه با محدودیت‌های جدی منابع و زمین روبه‌رو هستند، به دنبال افزایش جمعیت به عنوان یکی از شاخص‌های جدی قدرت در دنیا هستند. نگاهی به پیش‌بینی‌های صورت گرفته از سوی موسسات اقتصادی نشان می‌دهد که از بین ۱۰ قدرت برتر اقتصادی دنیا کشورهایی همچون بنگلادش، مصر، اندونزی و نیجریه که دارای رشد جمعیت بالایی هستند در رتبه‌های بالای اقتصادی جهانی قرار

خواهند گرفت، از سوی دیگر کشورهای صنعتی همچون ژاپن و آلمان که در جمع پنج قدرت اول اقتصادی دنیا قرار دارند، به دلیل کاهش جمعیت در رده‌های پایین‌تر قرار خواهند گرفت، از همین رو در ایران هم تأکید بر مقابله با کاهش جمعیت در دستور کار قرار گرفته و مقام معظم رهبری بر ضرورت بسیج دستگاه‌های اجرایی در خصوص مقابله با کاهش جمعیت تأکید کرده‌اند.

اقتصاد؛ پاشنه آشیل امروز قدرت ملی

با نگاهی به سخنان رهبری در خصوص قوی شدن می‌توان به خوبی متوجه شد که تأکید ایشان بر گسترش مؤلفه‌های قدرت به شیوه اکتسابی است، به عنوان مثال قدرت اقتصادی یکی از مواردی است که به عنوان یکی از شاخص‌های قدرت ملی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در طول سال‌های گذشته تبدیل به یکی از نقاط ضعف ایران شده است.

در حقیقت اقتصاد دولتی، وابسته به نفت با سرنانه تولید و صادرات بسیار پایین، پاشنه‌های آشیل ایران در قدرت‌یابی اقتصادی است. با استفاده از همین نقطه ضعف است که غرب به رهبری امریکا تلاش می‌کند با صفر کردن صادرات نفت ایران، نظام جمهوری اسلامی را برای آغاز مذاکرات بی‌سرانجام برای پذیرش برخی روش‌ها تحت فشار قرار دهد. نگاه قانونی و یکسان به همه فعالان عرصه اقتصاد و پرهیز از تفسیر قانون به

رونامه جوان | شماره ۵۸۴۹

نفع شخص یا موسسه‌ای همان فرآیند رفع تبعیضی است که برای نجات اقتصاد ایران از سرطان رانت می‌تواند اثرگذار باشد.

برای بهبود شرایط کشور باز هم گام‌آغازین باید تغییر دیدگاه به اقتصاد باشد. با چنین تغییری نهاد حاکمیت تلاش خواهد کرد حضور و نفوذ خود را چه در پوشش دولت و چه در لباس نهاد و سازمان در اقتصاد کاهش دهد. کاهش این حضور عرصه را برای رقابت خصوصی‌ها و مردم فراهم می‌کند و این رقابت آغازگر تولید بهتر برای عرضه بهتر خواهد بود. در کنار شفاف‌سازی گسترده در حوزه اقتصادی نیز می‌تواند زمینه کاهش فساد و امیدواری هر چه بیشتر مردم را به اقتصاد داخلی فراهم کند.

در حوزه نفت هم تأکید مقام معظم بر قطع وابستگی به نفت نکته‌ای است که باید مورد توجه سیاست‌گذاران کلان کشور قرار بگیرد. پالایش نفت در داخل کشور و تبدیل آن به فرآورده‌های پتروشیمی و سوختی از جمله ابتکارهایی است که می‌تواند به سرعت مورد توجه قرار بگیرد، کم‌اینکه در شرایط فعلی تجربه بسیار خوبی از صادرات فرآورده به کشورهای همسایه ایران وجود دارد که تحریم‌های یکجانبه ایران نیز نتوانسته مشکلی در آن ایجاد کند.

فرهنگ و اجتماع بخشی از قدرت ملی

بالا بردن مبستگی اجتماعی و فرهنگی برای مقابله با تهدیدات خارجی نیز از جمله شاخص‌های قدرت ملی است که می‌تواند در راستای افزایش قدرت ملی مورد توجه قرار بگیرد. ارزش این شاخص آنجنان بالاست که کشورهای قدرتمند دنیا حاضر به پرداخت هزینه‌های کلان در سطح یک جنگ گسترده برای رفع آن هستند.

مقام معظم رهبری در دیدار با مردم شیراز در سال ۸۷ ضمن بیان این مسئله می‌فرماید: ملت ایران هشت سال جنگ را تحمل کرد، چون این هزینه‌دست یافتن به استقلال ملت ما و قدرت ملی و افتخار ملی بود.

در نقطه مقابل این مسئله تلاش برای ایجاد چندقطبی‌های دروغین و دو دستگی در سطح جامعه از مصادیق تخریب‌کننده قدرت ملی به شمار می‌رود، از همین رو بود که ایجاد دوقطبی در سطح جامعه به هر بهانه و دلیلی خط قرمز رهبری و نظام بوده است.

علاوه بر این هر گونه تغییری در سطح فرهنگ و اجتماع باید مبتنی بر تقویت فرهنگ ملی باشد. واقعیت جامعه امروز ایران از ضرورت تغییرات فراوان در همه حوزه‌ها حکایت دارد. باوراندن ضرورت این تغییرات در هر جامعه‌ای در عهده فرهنگ پروران آن جامعه است. در حقیقت این فرهنگ باید که بر نفوذت‌های انگیزه و دلیل را برای آغاز تغییر می‌تواند فراهم کند. از این رو دستگاه‌های اجرایی باید تلاش کنند تا هر گونه تغییر فرهنگی به دور از تأثیرگذاری‌های منفی خارجی و مبتنی بر ظرفیت‌های درونی باشد.

دنیای مجازی

جنتلمن‌های ترور **بست**

علیرضا خورشابی در توثیتی نوشته: یکی از نوجوان‌ها ازم پرسید پرویا گاندا یعنی چی؟ بهش گفتم یعنی نخست وزیر کانادا، ۱۱ میلیارد دلار سلاح برای کشتن مردم یمن به رژیم جنایتکار سعودی می‌فروشه و رسانه‌ها اینقدر جنتلمن به جهان نشون میدن.

ویدئوهای سفارشی

محمد سرشار در توثیتی نوشته: مهم‌ترین ویدئویی که مدعی شد ایرانیان از ترور شهید سلیمانی خوشحال هستند، توسط «ساغر (اریکا) کسرای» تولید و بیش از ۱۰ میلیون بار دیده شد. او مزدور سیا و منبع تغذیه تیم تبلیغاتی ترامپ، برای محتواهای ضدایرانی است. اریکا کسرای در فتنه ۸۸، در کنار امیرعباس فخرآور، فعالیت جدی داشت.

عاقبت جامعه سلبریتی‌محور

احمد دستاراز توثیت زده که چند سال پیش لئون لدرمن، برنده جایزه نوبل فیزیک مجبور میشه مدالش رو ۷۶۵هزار دلار بفروشه تا هزینه درمانش رو تأمین کنه. لدرمن مبتلا به دیمتیا(زوال عقل) بوده. این دانشمند مشهور تو ۹۶سالگی به دلیل عوارض ناشی از مریضی می‌میره. عاقبت جامعه‌ای که براش فقط سلبریتی‌ها اهمیت دارن.

امریکافر مردم فرانسه نیست؟

الهام اسلامی در توثیتی آورده که: با گذشت بیش از یک سال از سرکوب اعتراضات جلیقه زدها در فرانسه، نه از تحریم‌های امریکا خبری است، نه از توثیت‌های لحظه به لحظه ترامپ به فرانسوی، نه از فرانسوی‌زبان‌هایی که در امریکا خواستار تحریم و بمباران کشورشان بشوند. جنگ داخلی بین مردم و حکومت ادامه دارد بدون دخالت خارجی و ترس از جنگ.

این لیخند در آغاز راه مرگ، در تاریخ ماندگار شد!

محمدرضا کائینی فعال رسانه‌ای در کانال تلگرامی خود نوشت: این قلم در نوجوانی و آغاز آشن با کتب و نشریاتی که یادمانی از او داشت، افسون رفت و صلابتش شد و در تمامی این سه دهه اخیر، هیچ گاه جستن و یافتن در باره‌اش را فرو نهدام. می‌توانم بگویم که هیچ چیز ندانان گیری از موافق و مخالف درباره وی نشر نیافته که ندیده باشم. این همه، کماکان در کمند مهر اویم و به عنوان یکی از مصلحان و بیدارگران سترگ معاصر می‌سانمیش. این اما به معنای مطلق کردن کارنامه سیدمجتبی نواب صفوی نیست؛ طلبه جوانی که مبارزه را در ۱۲سالگی آغازیده و در ۳۲سالگی به تیرک اعدام بسته شده، بی‌شک خطایابی نیز دارد که در جای خود گفتنی است، اما از آن روی که سیاست‌پیشگان را به محک صدق و اخلاص می‌سنجند، کمتر جرنابی در نهضت ملی را همپای او و یارانش می‌بینم.

جماعتی که وی پیرایه «روریست» بسته‌اند، خویش را به تجاهل زده‌اند، چه اینکه ملی شدن نفت در سایه اعدام‌های آنان تحقق یافت و اساساً هفت دهه است که اقتصاد کشور در سایه شلیک‌های ایشان زندگی می‌کند و نفس می‌کشد! اگر از میان برداشتن هژیر نبود، چگونه پای ملیپوس آن‌ها به سیاه گردن و برنامه‌ریزی شده دربار، به مجلس باز می‌شد و ایضاً اگر حذف رزم را نبود، چگونه نفت ملی و دکتر مصدق نخست وزیر می‌شد؟ معادله آسانی است که بدخواهان کوشیده‌اند تا آن را سخت کنند!

طرف حساب آنها در جلسه منزل محمود آقایی، یعنی ابواب جمعی ملیون که آمده بودند تا بر سر مرگ رزم را توافق کنند، نمی‌خواستند زیر بار اجرای احکام اسلام بروند. هم از این روی پس از جلوس بر صندلی قدرت، به بهانه‌ای واهی ترجیح دادند تا رهبر فدائیان اسلام را به زندان افکندند و به سیاه گردن وی شونده! دیگر جماعتی که به کار تخریب اویند، عمله و اگره سلطنت‌اند که ترجیح می‌دهم قلم به صفاشان بیاوریم! در این میان، خرده‌گروه‌هایی هم بدین عرصه پا نهاده‌اند که به دلیل عیار اندک، قابل ذکر نیستند.

داستان طولانی است، فقط توصیه می‌کنم که شناخت او را از دست ندهید، دنیای جذابی دارد و ممکن است مدت‌ها مشغولتان کند!

گزیده‌خبر

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس:

رفتار اروپا تغییر نکند در همکاری با آژانس تجدیدنظر می‌کنیم

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: اگر اروپا بخواهد مسیری مقابله با ایران را طی کند قطعاً در همکاری‌های خود با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) تجدیدنظر خواهیم کرد. اقدامات زیادی در دستور کار داریم که می‌توانیم آنها را انجام دهیم. سیدحسین نقوی حسینی در گفت‌وگو با میزبان، با اشاره به دبعه‌دی اروپا در اجرای برجام و استفاده از مکانیسم ماشه علیه ایران، گفت: همان‌طور که پیش‌بینی می‌کردیم سه کشور اروپایی عضو برجام، با امریکایی‌ها همراهی کردند و به رغم ادعای آنها که بر تعهدات برجامی خودشان باقی خواهند ماند، نه به تعهدات خود عمل کردند و نه بر تعهداتشان باقی ماندند.

وی با بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران طبق مفاد ۲۶ و ۲۴ برجام کاهش تعهدات خود را در دستور کار قرار داد، تصریح کرد: اخیراً سه کشور اروپایی به درخواست برجام همکاری کرده‌اند و در مقابل اقدامات ایران موضع‌گیری کردند و حتی صحبت از به کارگیری مکانیسم ماشه داشتند.

نقوی حسینی بیان داشت: همه ما به خوبی می‌دانیم که مکانیسم ماشه باید علیه کشوری اعمال شود که به تعهداتش عمل نکرده است اما ما به خوبی پایبند تعهدات خود بودیم و آن را عملی کرده‌ایم، بنابراین این اروپا و امریکا بودند که نه به تعهداتشان عمل کردند و نه به این تعهدات پایبند بودند.

این نماینده مجلس با بیان اینکه در صورت به کارگیری مکانیسم ماشه، جمهوری اسلامی ایران هم برنامه خود را خواهد داشت، گفت: اگر اروپا بخواهد مسیر مقابله با ایران را طی کند قطعاً در همکاری‌های خود با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) تجدیدنظر خواهیم کرد، اقدامات زیادی در دستور کار داریم که می‌توانیم آنها را انجام دهیم.

نقوی حسینی با بیان اینکه ایران پروتکل الحاقی را به‌صورت داوطلبانه اجرا می‌کند، بیان داشت: ما نه عضو پروتکل الحاقی هستیم و نه آن را قبول داریم، اما آن را به‌صورت داوطلبانه اجرا می‌کنیم، حتی درباره پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای موسوم به «ان بی تی» کاملاً همکاری می‌کنیم و عضو آن هستیم و طبق مقررات تمام فعالیت‌های هسته‌ای‌مان در چارچوب «ان بی تی» انجام می‌دهد. به برجام هم همچنان پایبندیم و خروج از برجام را اعلام نکرده‌ایم.

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: تاکنون اقدامی خلاف برجام انجام نداده‌ایم.